

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 177 (XXI) — Nr. 504

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 22 iulie 2009

SUMAR

	<u>Pagina</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 820 din 26 mai 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 114 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	2–4	Decizia nr. 895 din 16 iunie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 pct. 2 din Legea nr. 261/2008 privind modificarea și completarea art. 29 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997	10–12
Decizia nr. 858 din 16 iunie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 84 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România	5–6	Decizia nr. 896 din 16 iunie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1), art. 3 alin. (1) și (3), art. 4, art. 60 lit. a) și art. 61 lit. b) din Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor	12–13
Decizia nr. 886 din 16 iunie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 146/2007 pentru aprobarea plății primelor de concediu de odihnă suspendate în perioada 2001–2006	6–7	Decizia nr. 897 din 16 iunie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 din Codul civil	14–15
Decizia nr. 893 din 16 iunie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 306 alin. 1 din Codul de procedură civilă	8–9	Decizia nr. 910 din 23 iunie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 198/2004 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de drumuri de interes național, județean și local	15–16
Decizia nr. 894 din 16 iunie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 998 și ale art. 999 din Codul civil	9–10		

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 820

din 26 mai 2009

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 114 alin. (1) lit. a)
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice**

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Sentința civilă nr. 152 din 16 decembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 581/32/2008, **Curtea de Apel Bacău — Secția comercială, contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 114 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.**

Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Florin Efstatiade într-o cauză de contencios administrativ având ca obiect anularea unui act administrativ.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia arată că textul de lege criticat încalcă principiul separației puterilor în stat, deoarece atribuie șefului poliției rutiere, și nu procurorului sau judecătorului penal, competența de a decide cu privire la măsura anulării permisului de conducere al făptuitorului unei infracțiuni care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea corporală a unei persoane, săvârșită ca urmare a nerespectării regulilor de circulație, condamnat printr-o hotărâre judecătorească definitivă. Rolul judecătorului penal este limitat la a dispune doar pedeapsa principală, dar nu și măsura anulării permisului de conducere, ceea ce afectează, totodată, principiile de îndeplinire a justiției stabilite de art. 124 din Constituție. Liberul acces la justiție și principiul legalității pedepsei sunt, de asemenea, încălcate, prin aceea că împotriva dispoziției șefului poliției rutiere de anulare a permisului de conducere nu există cale de atac, aceasta neputând fi, așadar, cenzurată de o instanță de judecată. Autorul excepției indică în motivarea sa considerentele reținute de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în *Cauza Maszni împotriva României*, 2006, potrivit cărora, de la data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, poliția nu mai are dreptul să hotărască oportunitatea anulării permisului de conducere, precizând că acestea reprezintă susțineri ale agentului guvernamental al României, care însă nu se verifică în drept și în fapt.

Curtea de Apel Bacău — Secția comercială, contencios administrativ și fiscal opinează în sensul netemeinicii excepției. Anularea permisului de conducere se aseamănă cu o pedeapsă complementară, însă nu are natura interdicției exercitării profesiei sau ocupației de conducător auto în sensul art. 64 lit. c) din Codul penal, ci apare ca o normă administrativă, fiind consecința efectelor juridice produse de hotărârea definitivă de condamnare. Nu este o măsură hotărâtă practic de organul de poliție, ci este prevăzută de lege, șeful poliției nefăcând altceva decât să dea eficiență dispozițiilor legale.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază, mai întâi, că, în realitate, critica de neconstituționalitate vizează dispozițiile art. 97 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, care fac trimitere la prevederile art. 114 alin. (1) lit. a) din același act normativ. Anularea permisului de conducere reprezintă, potrivit art. 97 alin. (1), una dintre măsurile tehnico-

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 114 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Florin Efstatiade în Dosarul nr. 581/32/2008 al Curții de Apel Bacău — Secția comercială, contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal răspunde personal autorul excepției, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții Constituționale acordă cuvântul părții prezente pentru susținerea excepției de neconstituționalitate. Aceasta arată că măsura anulării permisului de conducere, stabilită de textul de lege criticat, fiind parte integrantă a procesului penal, reprezintă, în realitate, o măsură cu caracter penal, și nu administrativ, astfel că procurorul sau judecătorul sunt organele competente să o dispună, și nu șeful poliției. Așa cum asupra cererii de suspendare sau de prelungire a dreptului de circulație pe drumurile publice se pronunță instanța de judecată, tot autoritatea judecătorească ar trebui să decidă și asupra măsurii privind anularea permisului de conducere. Este afectat astfel principiul unicității justiției, de vreme ce sancțiunea penală, pronunțată de organele judiciare, determină anularea permisului de conducere, iar această măsură este dispusă de autoritatea executivă fără o judecată asupra faptei care a determinat luarea respectivei măsuri. În plus, arată că, potrivit celor reținute de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în hotărârea pronunțată în *Cauza Maszni împotriva României*, 2006, și de Curtea Constituțională în Decizia nr. 742/2008, măsura anulării permisului de conducere nu mai constituie o prerogativă a organelor de poliție, fiind în prezent o atribuție a organelor judiciare. Conchide, în final, că prevederile art. 114 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice contravin dispozițiilor art. 1 alin. (4), art. 21, art. 23 alin. (12) și ale art. 124 din Constituție, motiv pentru care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate. Făcând referire la considerentele Hotărârii *Maszni împotriva României*, pct. II 61, invocată, precizează că, potrivit concepției legiuitorului român, deosebirea esențială dintre contravenții și fapte penale constă în gradul diferit al pericolului social specific fiecăreia dintre acestea, astfel că măsura anulării permisului de conducere nu este considerată, potrivit acestei optici, o faptă cu caracter penal, având, în consecință, natura unei măsuri administrative.

administrative menite să ocrotească valorile arătate la art. 1 alin. (2) din ordonanță și pe care agenții de poliție rutieră le pot dispune, având în vedere competența generală a acestora, atribuită de art. 2, respectiv îndrumarea, supravegherea și controlul respectării normelor de circulație pe drumurile publice. Făcând referire la considerentele deciziilor nr. 210/2007 și nr. 44/2005 ale Curții Constituționale, Guvernul arată că argumentele reținute cu acel prilej sprijină teza constituționalității dispozițiilor de lege criticate în prezenta cauză, astfel că nu pot fi primite criticile de neconstituționalitate privind încălcarea principiului separației puterilor în stat și nici a principiilor de înfăptuire a justiției. Cu referire la invocarea dispozițiilor art. 23 alin. (12) din Constituție, Guvernul apreciază că aceste norme nu sunt incidente în cauză, deoarece măsura tehnico-administrativă a anulării permisului de conducere, deși își are temeiul într-o hotărâre judecătorească, nu este o pedeapsă în sensul legii penale. Totodată, de vreme ce această măsură își are temeiul într-o hotărâre judecătorească, consideră că nu poate fi primită critica de neconstituționalitate față de prevederile art. 21 din Constituție, textul criticat oferind suficiente garanții pentru exercitarea neîngrădită a dreptului la acces liber la justiție. În plus, în ceea ce privește susținerile de neconstituționalitate referitoare la inexistența unei căi legale de atac împotriva măsurii dispuse de organul de poliție rutieră pentru anularea permisului de conducere, Guvernul apreciază că acestea conferă un caracter inadmisibil excepției de neconstituționalitate, deoarece autorul său vizează, în realitate, completarea textului de lege criticat, competență ce nu aparține însă Curții Constituționale.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile art. 114 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice sunt constituționale. Anularea permisului de conducere apare ca o măsură administrativă stabilă de legiuitor și este consecința efectelor juridice produse de hotărârea judecătorească de condamnare, astfel că nu se poate susține încălcarea art. 1 alin. (4) sau a art. 124 din Constituție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 114 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, cu următorul conținut:

— Art. 114 alin. (1) lit. a): „ (1) *Anularea permisului de conducere se dispune în următoarele cazuri:*

a) *titularul permisului de conducere a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă pentru o infracțiune care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea corporală a unei persoane, săvârșită ca urmare a nerespectării regulilor de circulație.*”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, textul de lege menționat contravine dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (4) care consacră principiul separației și echilibrului puterilor legislative, executive și judecătorească în cadrul democrației constituționale, art. 21 — *Accesul liber la justiție*, art. 23 alin. (12) referitoare la principiul legalității pedepsei și ale art. 124 — *Înfăptuirea justiției*.

Analizând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea Constituțională constată că aceasta urmează să fie respinsă ca neîntemeiată, pentru cele ce se vor arăta în continuare:

În esență, autorul excepției susține că dispozițiile art. 114 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, sunt neconstituționale, deoarece conferă organelor de poliție rutieră competența de a dispune măsura anulării permisului de conducere, în condițiile textului legal criticat. În opinia sa, această măsură nu este una de natură administrativă, ci, fiind integrată în procesul penal soluționat printr-o hotărâre judecătorească de condamnare rămasă definitivă pentru o infracțiune care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea corporală a unei persoane, săvârșită ca urmare a nerespectării regulilor de circulație, această măsură dobândește caracter penal, ca și pedeapsa penală principală. Or, o asemenea măsură ar trebui dispusă tot de autoritatea judecătorească, în speță judecătorul penal, și nu de autoritatea executivă, reprezentată de poliția rutieră, în urma soluționării unui proces asupra faptei imputate, care să ofere justițiabilului toate garanțiile procesuale specifice unui proces echitabil într-un sistem de drept caracterizat printr-o justiție unică.

Curtea Constituțională constată că dispozițiile art. 114 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 reglementează una dintre condițiile în care anularea permisului de conducere este dispusă, fără a indica organul competent și fără a stabili natura juridică a acestei măsuri. În acest sens, Curtea observă că, potrivit dispozițiilor art. 97 alin. (5) din același act normativ, „*Anularea permisului de conducere se dispune de către poliția rutieră pe a cărei rază de competență s-a produs una dintre faptele prevăzute la art. 114*”, iar dispozițiile art. 97 alin. (1) caracterizează măsura anulării permisului de conducere ca fiind o „*măsură tehnico-administrativă*”. Curtea observă însă că nu aceste din urmă texte legale constituie obiectul excepției de neconstituționalitate.

Analizând dispozițiile art. 114 din ordonanța de urgență criticată, Curtea constată că, în toate cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a) — f), anularea permisului de conducere este dispusă, de fiecare dată, ca urmare a pronunțării unei hotărâri judecătorești de condamnare rămasă definitivă. Astfel, prin această hotărâre instanța de judecată a constatat: fie săvârșirea unei infracțiuni care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea corporală a unei persoane, rezultat aflat în legătură de cauzalitate directă cu nerespectarea regulilor de circulație [lit. a)]; fie săvârșirea altor infracțiuni prevăzute la art. 85, art. 86 alin. (2), art. 87 alin. (1), (2), (4) și (5), art. 89 alin. (1) și (2), art. 90 alin. (1) și la art. 92 alin. (3) din ordonanță — deci fapte prevăzute de actul normativ criticat, care, datorită gradului ridicat de pericol social în ceea ce privește nerespectarea regulilor de circulație, sunt reglementate drept infracțiuni, și nu contravenții [lit. b)]; fie instanța de judecată a pronunțat pedeapsa complementară a interzicerii exercitării profesiei sau ocupației de conducător de vehicule, prevăzută la art. 64 lit. c) din Codul penal [lit. d)]; fie obținerea permisului de conducere cu încălcarea normelor legale [lit. e)]; fie permisul de conducere a fost obținut în perioada în care titularul era cercetat sau judecat în cadrul unui proces penal pentru săvârșirea unei infracțiuni la regimul circulației pe drumurile publice, atunci când acesta a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă [lit. f)].

Așa fiind, anularea permisului de conducere intervine doar în condițiile și situațiile enumerate expres și limitativ de art. 114 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 și reprezintă consecința condamnării titularului său printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă, pentru fapte sau infracțiuni care se află în legătură de cauzalitate directă cu nerespectarea regimului circulației pe drumurile publice sau a

altor norme legale. Or, tocmai această legătură determinantă, avută în vedere de instanță la momentul pronunțării hotărârii de condamnare, justifică, pe de o parte, aplicarea măsurii ulterioare constând în anularea permisului de conducere, iar pe de altă parte, explică rațiunea pentru care aceasta reprezintă o măsură dispusă, în sensul de aplicată, de către organul de poliție rutieră, și nu de instanță de judecată în cadrul aceluiași proces. Deschiderea unei noi proceduri judiciare, care să confirme necesitatea anulării permisului de conducere, ar fi fost inutilă în condițiile arătate mai sus, având, eventual, doar efectul întârzierii aplicării și executării măsurii. Așadar, măsura anulării permisului de conducere constituie, potrivit art. 97 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, o măsură tehnico-administrativă, dispusă de organul de poliție rutieră, în virtutea competenței sale conferite de art. 109 alin. (1), conform căruia „*constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac direct de către polițistul rutier*”. Această măsură nu implică o activitate jurisdicțională, proprie sistemului judiciar, în sensul că nu presupune adoptarea unui act decizional din partea organului de poliție, ci reprezintă o operațiune tehnico-administrativă de punere în executare a unei măsuri specifice domeniului său de activitate, în urma pronunțării hotărârii judecătorești de condamnare rămasă definitivă.

De altfel, din rațiuni practice, operaționale și organizatorice, este firesc ca același organ competent să elibereze permisul de conducere — act administrativ — să dispună și anularea lui, în urma condamnării titularului acestuia printr-o hotărâre judecătorească definitivă, doar acesta având la dispoziție mijloacele și întreaga logistică necesare înscrierii unei astfel de operațiuni în evidențele sale.

În concluzie, Curtea reține că anularea permisului de conducere, în cazurile prevăzute la art. 114 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, este o măsură tehnico-administrativă instituită de legiuitor a cărei executare se face, în temeiul legii, de organul de poliție rutieră.

Curtea constată, totodată, că nu poate fi primită critica autorului excepției referitoare la încălcarea principiului constituțional al separației și echilibrului puterilor, statuat de art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală, de vreme ce nu pot fi reținute susținerile acestuia potrivit cărora autoritatea executivă exercită atribuții specifice autorității judecătorești. Pentru aceleași rațiuni, în cauză nu poate fi vorba nici de nerespectarea prevederilor art. 124 din Constituție, referitoare la principiile de înfăptuire a justiției, în condițiile în care, așa cum s-a arătat, actul de justiție este prealabil și condiționează, în același timp, aplicarea măsurii anulării permisului de conducere.

În ceea ce privește pretinsa contrarietate dintre textul de lege criticat și prevederile art. 21 din Constituție, care consacră

accesul liber la justiție, Curtea constată că Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 cuprinde dispoziții în sensul asigurării tuturor mijloacelor și garanțiilor necesare exercitării dreptului persoanei interesate la instanță. De altfel, doar pe calea accesului la instanță autorul excepției a avut posibilitatea invocării acesteia, în cadrul unei cauze având ca obiect și cererea de suspendare a executării actului administrativ constând în hotărârea prin care organul de poliție rutieră a dispus anularea permisului său de conducere.

Referitor la invocarea dispozițiilor art. 23 alin. (12) din Legea fundamentală, Curtea reține că aceste norme nu au incidență în cauză, întrucât, așa cum prevede art. 97 alin. (1) din ordonanța de urgență criticată și cum s-a arătat mai sus, măsura anulării permisului de conducere nu este o pedeapsă în sensul legii penale, ci reprezintă o măsură tehnico-administrativă, dispusă, în cazul art. 114 alin. (1) lit. a), ca urmare a pronunțării unei hotărâri judecătorești de condamnare rămasă definitivă pentru o infracțiune care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea corporală a unei persoane, săvârșită ca urmare a nerespectării regulilor de circulație.

În ceea ce privește susținerile autorului excepției referitoare la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv Hotărârea *Maszni împotriva României*, 2006, Curtea observă că la pronunțarea acesteia instanța europeană a reținut că „anularea permisului a fost consecința directă și previzibilă a condamnării penale a reclamantului (...) deși anularea litigioasă a fost hotărâtă de o autoritate administrativă, ea nu a intervenit decât ca urmare a condamnării definitive pronunțate de judecătorul penal și fără deschiderea unei noi proceduri”.

În ceea ce privește Decizia Curții Constituționale nr. 742 din 24 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 570 din 29 iulie 2008, Curtea constată că autorul excepției o invocă în mod eronat. Cu acel prilej, Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor art. 111 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, deoarece acestea confereau procurorului sau, după caz, instanței de judecată doar prerogativa *de a propune* luarea măsurii de prelungire a dreptului de circulație, prerogativa *dispoziției* în acest sens aparținând șefului poliției rutiere pe raza căreia s-a comis fapta, ceea ce, pentru argumentele acolo arătate, este de natură să contravină principiului separației puterilor în stat, prevăzut de art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală, statutului constituțional al judecătorilor, care, în virtutea art. 124 alin. (3), sunt independenți și se supun numai legii, precum și rolului Ministerului Public, consacrat de art. 131 alin. (1) din Constituție. Or, considerentele avute în vedere de Curte, raportate la textul de lege examinat cu acel prilej, nu au nicio legătură cu situația de drept analizată în prezentul dosar.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 114 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Florin Efstatiade în Dosarul nr. 581/32/2008 al Curții de Apel Bacău — Secția comercială, contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 26 mai 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 858

din 16 iunie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 84 alin. (1)
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor „art. 82 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România”, excepție ridicată de Seyed Mohammad Seyed Abolhassanin-Daf în Dosarul nr. 1.299/2/2008 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public. Acesta pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 1.299/2/2008, admitând recursul împotriva încheierii de respingere a cererii de sesizare a Curții Constituționale, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor „art. 82 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România”.**

Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Seyed Mohammad Seyed Abolhassanin-Daf în Dosarul nr. 1.299/2/2008 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației formulate împotriva deciziei emise de Oficiul Român pentru Imigrări de returnare a acestuia de pe teritoriul României.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia arată, în esență, că, prin neacordarea posibilității legale de exercitare a căilor de atac împotriva hotărârilor pronunțate cu privire la contestațiile formulate împotriva deciziilor de returnare, se încalcă dreptul de acces liber la justiție. Acesta presupune și accesul la mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește justiția, inclusiv la exercitarea căilor de atac; or, textul de lege criticat exclude „în totalitate posibilitatea controlului judiciar”. Precizează că o consecință a caracterului irevocabil al acestor hotărâri o reprezintă și nesocotirea dreptului la apărare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal apreciază că prevederile de lege ce formează obiect al excepției sunt constituționale.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor

două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul opinează în sensul respingerii excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată.

Avocatul Poporului consideră că textele de lege criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

În ceea ce privește legalitatea sesizării, Curtea Constituțională observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în fața Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, dar instanța de contencios constituțional a fost sesizată de Înalta Curte de Casație și Justiție, ca urmare a admiterii recursului formulat de autorul excepției împotriva încheierii prin care Curtea de Apel a respins ca inadmisibilă cererea de sesizare a Curții Constituționale. Întrucât Înalta Curte de Casație și Justiție nu a făcut decât să se pronunțe asupra admisibilității acestei cereri de sesizare, fără să soluționeze fondul cauzei — împrejurare ce ar fi făcut inutil controlul de constituționalitate al prevederilor criticate —, Curtea Constituțională apreciază că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, prevederile art. 82 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 201 din 8 martie 2004, modificată prin Legea nr. 56/2007 (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 201 din 26 martie 2007).

În temeiul art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2007 privind înființarea Oficiului Român pentru Imigrări prin reorganizarea Autorității pentru străini și a Oficiului Național pentru Refugiați, precum și modificarea și completarea unor acte normative, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 421 din 5 iunie 2008, iar după renumerotare textul de lege criticat se regăsește la art. 84 alin. (1), care are următorul cuprins:

— Art. 84 alin. (1): „*Decizia de returnare poate fi contestată în termen de 10 zile de la data comunicării la Curtea de Apel București, în cazul în care aceasta a fost emisă de Oficiul Român pentru Imigrări, sau la curtea de apel în a cărei rază de competență se află formațiunea teritorială care a emis decizia de returnare. Instanța soluționează cererea în termen de 30 de zile de la data primirii acesteia. Hotărârea instanței este irevocabilă.*”

În opinia autorului excepției, textul de lege criticat contravine dispozițiilor din Constituție cuprinse la art. 21 privind dreptul la un proces echitabil, la art. 24 alin. (1) care garantează dreptul la apărare și la art. 128 alin. (1) care consacră dreptul părților

interesate și al Ministerului Public de a exercita căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești, în condițiile legii. Se invocă și prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că dispozițiile art. 84 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 au mai fost supuse controlului de neconstituționalitate, Curtea examinându-le inclusiv în numerotarea anterioară ultimei republicări a ordonanței, sub aspectul unor critici similare și prin raportare la aceleași texte

din Constituție. În acest sens, pot fi menționate, cu titlu de exemplu, Decizia nr. 6 din 15 ianuarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 118 din 14 februarie 2008, sau Decizia nr. 867 din 10 iulie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 583 din 4 august 2008, prin care Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate, pentru argumentele acolo reținute.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, care să justifice reconsiderarea jurisprudenței existente în materie, soluțiile pronunțate cu acele prilejuri și considerentele deciziilor amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 84 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, excepție ridicată de Seyed Mohammad Seyed Abolhassanin-Daf în Dosarul nr. 1.299/2/2008 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 iunie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 886

din 16 iunie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 146/2007 pentru aprobarea plății primelor de concediu de odihnă suspendate în perioada 2001—2006

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent-șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 146/2007 pentru aprobarea plății primelor de concediu de odihnă suspendate în perioada 2001—2006, excepție ridicată de Doruț Grec, Dumitru Pop, Marioara Banc, Vasile Berar, Anișoara Bucșa, Florian But, Victoria Deac, Ioan

Ghirasin, Maria Hadade, Aurelia Jurj, Rodica Marian, Dănilă Mastan, Alexandru Petrean, Florica Petrean, Lucian Roatiș, Gheorghe Sabou, Rodica Bercian și Laurențiu Ciupe în Dosarul nr. 1.228/84/2008 al Curții de Apel Cluj — Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca fiind inadmisibilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:
Prin Încheierea din 3 martie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 1.228/84/2008, **Curtea de Apel Cluj — Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie a sesizat**

Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 146/2007 pentru aprobarea plății primelor de concediu de odihnă suspendate în perioada 2001—2006.

Excepția a fost ridicată de Doruț Grec, Dumitru Pop, Marioara Banc, Vasile Berar, Anișoara Bucșa, Florian But, Victoria Deac, Ioan Ghirasin, Maria Hadade, Aurelia Jurj, Rodica Marian, Dănilă Mastan, Alexandru Petrean, Florica Petrean, Lucian Roatiș, Gheorghe Sabou, Rodica Bercian și Laurențiu Ciupe, cu ocazia soluționării recursului formulat de Curtea de Conturi a României împotriva Sentinței civile nr. 1.693 din 22 septembrie 2008, pronunțată de Tribunalul Sălaj într-o cauză având ca obiect drepturi bănești.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că dispozițiile art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 146/2007 încalcă prevederile constituționale ale art. 16, 20, 41, 53, art. 115 alin. (6), art. 135 alin. (2) lit. f) și art. 148 alin. (2), „în măsura în care sunt interpretate ca interzicând controlorilor financiari din cadrul Camerelor de Conturi județene dreptul la plata primelor de concediu de odihnă sau ca excluzându-i de la plata acestui drept”.

Instanța de judecată consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că textul de lege criticat este constituțional.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar de Curtea de Conturi, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10

și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, așa cum reiese din încheierea de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 146/2007 pentru aprobarea plății primelor de concediu de odihnă suspendate în perioada 2001—2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 877 din 20 decembrie 2007, aprobată cu modificări prin Legea nr. 172/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 709 din 20 octombrie 2008, dispoziții care au următorul conținut: „*Intră în categoria personalului căruia îi sunt aplicabile prevederile prezentei ordonanțe de urgență, conform alin. (1): funcționarii publici, funcționarii publici cu statut special, personalul auxiliar din justiție, membrii corpului diplomatic și consular al României, precum și alte categorii de personal care beneficiază de prima de concediu de odihnă în baza legilor speciale, începând cu anul intrării acestora în vigoare.*”

Autorii excepției susțin că aceste dispoziții de lege contravin prevederilor constituționale ale art. 16, 20, 41, 53, art. 115 alin. (6), art. 135 alin. (2) lit. f) și art. 148 alin. (2), deoarece exclud controlorii financiari de la plata primelor de concediu de odihnă, deși au același statut și aceleași obligații cu funcționarii publici și un statut similar categoriilor de persoane prevăzute de textul de lege criticat.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că premisele de la care pleacă autorii excepției sunt greșite. Beneficiul unor drepturi salariale suplimentare, cum este și prima de concediu, nu constituie un drept fundamental, iar prevederile constituționale invocate nu sunt incidente în privința reglementării lor. În consecință, este de competența strictă a legiuitorului de a decide politica salarială, în sensul acordării sau excluderii unor categorii de personal de la plata primei de concediu.

De altfel, argumentele invocate de autorii excepției nu vizează o veritabilă problemă de constituționalitate, astfel că soluția inadmisibilității excepției de neconstituționalitate, întemeiată pe art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, nu permit Curții Constituționale să modifice sau să completeze textul de lege supus controlului ori să se pronunțe asupra modului de aplicare a legii.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 146/2007 pentru aprobarea plății primelor de concediu de odihnă suspendate în perioada 2001—2006, excepție ridicată de Doruț Grec, Dumitru Pop, Marioara Banc, Vasile Berar, Anișoara Bucșa, Florian But, Victoria Deac, Ioan Ghirasin, Maria Hadade, Aurelia Jurj, Rodica Marian, Dănilă Mastan, Alexandru Petrean, Florica Petrean, Lucian Roatiș, Gheorghe Sabou, Rodica Bercian și Laurențiu Ciupe în Dosarul nr. 1.228/84/2008 al Curții de Apel Cluj — Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 iunie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent-șef,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 893

din 16 iunie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 306 alin. 1
din Codul de procedură civilă

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent-șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 306 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Viorica Băluță în Dosarul nr. 4.194/212/2008 al Tribunalului Constanța — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere jurisprudența în materie a Curții Constituționale, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 2 martie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 4.194/212/2008, **Tribunalul Constanța — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 306 alin. 1 din Codul de procedură civilă.**

Excepția a fost ridicată de Viorica Băluță cu ocazia soluționării recursului formulat împotriva Deciziei civile nr. 15.810 din 18 septembrie 2008, pronunțată de Judecătoria Constanța într-o cauză având ca obiect constatarea nulității absolute a unui contract de vânzare-cumpărare, în contradictoriu cu părții Marin Enciu și Norica Aurora Enciu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că art. 306 alin. 1 din Codul de procedură civilă, reglementând nulitatea recursului nemotivat în termenul legal, contravine prevederilor constituționale ale art. 21 și 24, precum și celor ale art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Consideră că, în situația recursului declarat împotriva unei hotărâri date fără drept de apel, precum și în cazul calificării căii de atac ca fiind recursul, ar trebui să se aplice dispozițiile art. 287 alin. 2 din Codul de procedură civilă, în sensul ca motivele de recurs să poată fi depuse până la prima zi de înfățișare ce urmează termenului în care s-a statuat asupra calificării căii de atac.

Instanța de judecată apreciază ca fiind neîntemeiată excepția de neconstituționalitate.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că textul de lege criticat este constituțional.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 306 alin. 1 din Codul de procedură civilă, care au următoarea redactare: „*Recursul este nul dacă nu a fost motivat în termenul legal, cu excepția cazurilor prevăzute în alin. 2.*”

Aceste dispoziții de lege sunt considerate ca fiind neconstituționale în raport cu prevederile constituționale ale art. 21 referitoare la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 privind dreptul la apărare, precum și cu cele ale art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care consacră dreptul la un recurs efectiv.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, prin raportare la aceleași prevederi din Legea fundamentală și la aceleași critici ca și în prezenta cauză.

Astfel, prin Decizia nr. 312 din 6 aprilie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 385 din 4 mai 2006, Curtea a statuat, în esență, că, în privința condițiilor de exercitare a căilor de atac, legiuitorul poate să reglementeze termenele de declarare a acestora, forma în care trebuie să fie făcută declarația, conținutul său, instanța la care se depune, competența și modul de judecare, soluțiile ce pot fi adoptate și altele de același gen, fără ca prin aceasta să se aducă atingere dreptului în substanța sa sau principiilor și textelor constituționale de referință. Astfel, Curtea de la Strasbourg, în *Cauza Beles și alții contra Cehiei* din 12 noiembrie 2002, a constatat că dreptul de acces la un tribunal nu este absolut și se pretează la limitări implicit admise, în special în ceea ce privește condițiile de admisibilitate a unui recurs, având în vedere că presupune reglementarea din partea statului, care se bucură, în această privință, de o anumită marjă de apreciere.

Pentru aceste motive Curtea nu a reținut critica privind încălcarea art. 21 și 24 din Constituție, precum și art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

De asemenea, prin Decizia nr. 375 din 17 aprilie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 346 din 22 mai 2007, Curtea a statuat că nu poate să constate, așa cum solicită autorul excepției, incidența dispozițiilor art. 287 alin. 2 din Codul de procedură civilă, în locul celor ale art. 306 alin. 1 din același cod. Recalificarea căii de atac din apel în recurs și, în consecință, respingerea recursului ca fiind lovit de nulitate din

cauza nemotivării acestuia în termenul prevăzut de lege constituie o problemă de interpretare și de aplicare a legii ce aparține competenței instanței judecătorești, iar nu competenței instanței de contencios constituțional.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, atât soluția pronunțată anterior de Curte, cât și considerentele care au fundamentat-o sunt valabile și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 306 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Viorica Băluță în Dosarul nr. 4.194/212/2008 al Tribunalului Constanța — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 iunie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent-șef,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 894

din 16 iunie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 998 și ale art. 999 din Codul civil

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Irina Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 998 și ale art. 999 din Codul civil, excepție invocată de Societatea Comercială „Cibinul” — S.A. din Sibiu în Dosarul nr. 102/63/2004 al Curții de Apel Craiova — Secția I civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 18 februarie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 102/63/2004, **Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 998 și ale art. 999 din Codul civil, excepție**

invocată de Societatea Comercială „Cibinul” — S.A. din Sibiu într-o cauză având ca obiect judecarea unei acțiuni în pretenții.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile legale criticate formulează în termeni generali răspunderea civilă delictuală, astfel încât atrag sancțiunea acoperirii atât a prejudiciului efectiv produs, cât și a câștigului nerealizat, indiferent de forma de vinovăție cu care a fost săvârșită fapta ilicită, sau de persoana autorului. Se arată că instanțele de judecată, aplicând principiul *ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus*, au reținut existența răspunderii civile delictuale a unui coproprietar, pentru lipsa de folosință a unui imobil deținut în coproprietate, antrenând astfel sancțiunea acoperirii unui prejudiciu în integralitatea lui, ceea ce „îngrădește exercitarea dreptului de proprietate sub aspectul posesiei și dispoziției”.

Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă și pentru cauze cu minori și de familie apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, arătând că formularea generală a textelor de lege criticate nu încalcă dreptul de proprietate, revenind practicii judiciare sarcina de a verifica întrunirea condițiilor necesare angajării răspunderii și a întinderii acesteia.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că prevederile legale criticate sunt constituționale, invocând jurisprudența Curții Constituționale în materie.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției îl reprezintă prevederile art. 998 și ale art. 999 din Codul civil, potrivit cărora:

— Art. 998: „Orice faptă a omului, care cauzează altuia prejudiciu, obligă pe acela din a cărui greșeală s-a ocazionat, a-l repara.”;

— Art. 999: „Omul este responsabil nu numai de prejudiciul ce a cauzat prin fapta sa, dar și de acela ce a cauzat prin neglijența sau prin imprudența sa.”

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 998 și ale art. 999 din Codul civil, excepție invocată de Societatea Comercială „Cibinul” — S.A. din Sibiu în Dosarul nr. 102/63/2004 al Curții de Apel Craiova — Secția I civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 iunie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Irina Loredana Gulie

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 895

din 16 iunie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. I pct. 2 din Legea nr. 261/2008 privind modificarea și completarea art. 29 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Irina Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor „art. 2/3³ din Legea nr. 261/2008 privind modificarea și completarea art. 29 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997”, excepție invocată din oficiu de Judecătoria Focșani în Dosarul nr. 1.581/231/2008.

La apelul nominal răspund părțile Mănăstirea Rogozu, județul Vrancea, prin avocat, cu delegație la dosar, Comisia locală de aplicare a legilor fondului funciar din comuna Slobozia Bradului, județul Vrancea, prin primar, precum și Dragoș

Alexandru Pantazescu. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Având cuvântul, reprezentantul părții Mănăstirea Rogozu din județul Vrancea solicită admiterea excepției, arătând că, prin excluderea de la reconstituirea pe vechiul amplasament a dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere, potrivit prevederilor Legii nr. 1/2000, sunt încălcate dispozițiile constituționale referitoare la dreptul de proprietate privată și la dreptul la moștenire, cu atât mai mult cu cât nu se cunoaște data finalizării procesului de reconstituire a dreptului de proprietate, când va exista posibilitatea legală a comasării terenurilor.

Partea Comisia locală de aplicare a legilor fondului funciar din comuna Slobozia Bradului, județul Vrancea, prin primar, solicită respingerea excepției invocate, arătând că, în cauză, Mănăstirea Rogozu din județul Vrancea a contestat deciziile Comisiei locale de aplicare a legilor fondului funciar, deși terenurile asupra cărora s-a reconstituit dreptul de proprietate au fost atribuite în mod legal foștilor proprietari. Se arată că sunt constituționale dispozițiile legale criticate, potrivit cărora structurilor de cult prevăzute la art. 29 alin. (3¹) le vor fi oferite suprafețe de teren forestier pe alte amplasamente, în situația în care suprafețele avute în înzestrare sau în folosință au fost atribuite legal în proprietate altor persoane fizice sau juridice.

Partea Dragoș Alexandru Pantazescu solicită respingerea excepției invocate, arătând că terenurile solicitate de către partea Mănăstirea Rogozu din județul Vrancea au fost atribuite în mod legal foștilor proprietari, iar soluția legiuitorului de a oferi terenuri pe alte amplasamente structurilor de cult respective este deplin constituțională.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, arată că prevederile legale criticate nu contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 21 și 44, deoarece punerea în posesie se realizează doar după ce s-a stabilit și amplasamentul terenului, iar dacă respectivele suprafețe au fost atribuite în mod legal altor persoane fizice sau juridice, se oferă teren pe alte amplasamente, existând și posibilitatea comasării.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 23 februarie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 1.581/231/2008, **Judecătoria Focșani a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor „art. 2/3³ din Legea nr. 261/2008 privind modificarea și completarea art. 29 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997”, excepție invocată din oficiu de instanța de judecată într-o cauză având ca obiect judecarea unei plângeri împotriva unei hotărâri a Comisiei județene pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor din județul Vrancea.**

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece exercitarea dreptului de proprietate în plenitudinea atributelor sale, posesie, folosință, dispoziție, depinde de un eveniment incert, respectiv de data finalizării efective a întregului proces de reconstituire a dreptului de proprietate. Se arată că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recunoașterea dreptului de proprietate trebuie să fie efectivă, iar nu formală, însă în speță, deși dreptul de proprietate este

recunoscut, titularul său nu poate să intre în posesia efectivă a terenului atribuit în proprietate, nefiind stabilit amplasamentul acestuia decât după finalizarea întregului proces de reconstituire a dreptului de proprietate. În aceeași ordine de idei, până la finalizarea întregului proces de reconstituire a dreptului de proprietate, o cerere de reconstituire a dreptului de proprietate întemeiată pe dispozițiile de lege criticate poate fi respinsă ca prematură, ceea ce contravine principiului constituțional al accesului liber la justiție.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că prevederile legale criticate sunt constituționale. În acest sens, arată că prevederile art. 1 pct. 2 din Legea nr. 261/2008 nu înlătură posibilitatea părților de a beneficia de drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces public, judecată de o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege, într-un termen rezonabil. În ceea ce privește invocarea încălcării art. 44 alin. (2) din Constituție, se consideră că stabilirea modalităților de reconstituire a dreptului de proprietate în cazul structurilor de cult reprezintă o opțiune a legiuitorului, pe deplin constituțională.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

În legătură cu obiectul excepției, Curtea constată că, deși în motivarea excepției, instanța nominalizează prevederile „art. 2/3³ din Legea nr. 261/2008 privind modificarea și completarea art. 29 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997”, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 10 noiembrie 2008, în realitate, este vorba de prevederile art. 1 pct. 2 din același act normativ, care au completat art. 29 din Legea nr. 1/2000 cu alin. (3³), al cărui text este în mod corect reproduș integral în aceeași motivare a excepției.

Textul de lege criticat are următorul cuprins:

«2. După alineatul (3²) se introduce un nou alineat, alineatul (3³), cu următorul cuprins:

„(3³) În situația în care suprafețele avute în înzestrare sau în folosință au fost atribuite legal în proprietate altor persoane fizice sau juridice, structurilor de cult prevăzute la alin. (3¹) le vor fi oferite suprafețe de teren forestier pe alte amplasamente, cu posibilitatea comasării, la cerere, a acestor suprafețe, după ce procesul de reconstituire a dreptului de proprietate va fi finalizat.”»

Dispozițiile constituționale pretins încălcate sunt cuprinse în art. 20 — Tratatul internațional privind drepturile omului, art. 21 — Accesul liber la justiție și art. 44 alin. (2) privind garantarea și ocrotirea proprietății private.

Se invocă și încălcarea prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil.

Examinând excepția, Curtea constată că aceasta nu este întemeiată, dispozițiile legale criticate fiind în concordanță cu principiile constituționale ale accesului liber la justiție și garantării și ocrotirii proprietății private.

Curtea nu poate reține ca fiind întemeiată susținerea potrivit căreia respingerea ca prematură a unei cereri de reconstituire a dreptului de proprietate, întemeiată pe dispozițiile textului de lege criticat, are semnificația încălcării liberului acces la justiție. Prin formularea cererii de chemare în judecată, în temeiul art. 24 și următoarele din Legea nr. 1/2000, cu modificările și completările ulterioare, dreptul de acces liber la justiție este pe deplin exercitat.

Pe de altă parte, susținerea privind încălcarea art. 44 alin. (2) din Constituție este nefondată, deoarece reconstituirea dreptului

de proprietate, prin eliberarea unui titlu de proprietate, presupune în mod automat și stabilirea amplasamentului terenului forestier care face obiectul retrocedării. Indiferent de împrejurarea că reconstituirea se face pe vechiul sau, potrivit legii, pe un alt amplasament, punerea în posesie are loc după reconstituirea dreptului de proprietate. Instanța de judecată confundă reconstituirea dreptului de proprietate cu posibilitatea comasării, la cerere, a suprafețelor atribuite în proprietate, proces ce poate avea loc, cu acordul proprietarilor, după finalizarea întregului proces de reconstituire a dreptului de proprietate, când se cunosc amplasamentele și proprietarii.

Pentru aceleași considerente, în cauză Curtea nu poate reține nicio contradicție a textului de lege criticat cu dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil, raportate la dispozițiile constituționale cuprinse în art. 20 — Tratatul internațional privind drepturile omului.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 pct. 2 din Legea nr. 261/2008 privind modificarea și completarea art. 29 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, excepție invocată din oficiu de Judecătoria Focșani în Dosarul nr. 1.581/231/2008.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 iunie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Irina Loredana Gulie

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 896

din 16 iunie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1), art. 3 alin. (1) și (3), art. 4, art. 60 lit. a) și art. 61 lit. b) din Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent-șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1), art. 3 alin. (1) și (3), art. 4, art. 60 lit. a) și art. 61 lit. b) din Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, excepție ridicată de Dima Cheosea în Dosarul nr. 4.422/212/2008 al Judecătoriei Constanța — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere jurisprudența în materie a Curții Constituționale, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 19 martie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 4.422/212/2008, **Judecătoria Constanța — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1), art. 3 alin. (1) și (3), art. 4, art. 60 lit. a) și art. 61 lit. b) din Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor.**

Excepția a fost ridicată de Dima Cheosea într-o cauză civilă având ca obiect o plângere contravențională formulată în contradictoriu cu Secția 4 Poliție — Constanța.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 44 alin. (1), (2) și

(7) și art. 53, deoarece „impunerea în sarcina proprietarilor a obligației de a asigura cu mijloace cât se poate de eficiente paza bunurilor pe care le dețin reprezintă o abandonare a cetățeanului de către Stat, care în acest fel își recunoaște neputința instituțională de a veghea la siguranța persoanelor și bunurilor acestora”.

Instanța de judecată apreciază că excepția este neîntemeiată, deoarece dispozițiile de lege criticate nu contravin prevederilor constituționale invocate.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului pentru a comunica punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatului Poporului apreciază că textele de lege criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au transmis punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 2 alin. (1), art. 3 alin. (1) și (3), art. 4, art. 60 lit. a) și art. 61 lit. b) din Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 22 iulie 2003, cu modificările și completările ulterioare.

Aceste texte de lege au următoarea redactare:

— Art. 2 alin. (1): „*Ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și locale, regiile autonome, companiile și societățile naționale, institutele naționale de cercetare-dezvoltare, societățile comerciale, indiferent de natura capitalului social, precum și alte organizații care dețin bunuri ori valori cu orice titlu, denumite în prezenta lege unități, sunt obligate să asigure paza acestora.*”;

— Art. 3 alin. (1) și (3): „(1) *În funcție de importanța, specificul și valoarea bunurilor pe care le dețin, conducătorii unităților prevăzute la art. 2 alin. (1), cu sprijinul de specialitate al poliției, pentru sistemele civile de pază, sau al jandarmeriei, pentru cele militare, stabilesc modalități concrete de organizare și de executare a pazei, după caz, cu efective de jandarmi, pază*

cu gardieni publici, pază proprie sau pază prin societăți specializate. [...]

(3) *La unitățile unde nu este posibilă realizarea unui sistem de pază organizat, conducătorii acestora sunt obligați să execute împrejmuiri, grilaje, obloane, încuietori sigure, iluminat de securitate, sisteme de alarmă sau alte asemenea mijloace necesare asigurării pazei și integrității bunurilor.*”;

— Art. 4: „*Răspunderea pentru luarea măsurilor de asigurare a pazei bunurilor și valorilor deținute cu orice titlu revine conducătorilor unităților prevăzute la art. 2 alin. (1).*”;

— Art. 60 lit. a): „*Constituie contravenții la prezenta lege următoarele fapte:*

a) *neluarea măsurilor de organizare și funcționare a pazei, prevăzute la art. 3 alin. (1) și (3), art. 5 alin. (1), art. 17 alin. (1) și la art. 18 alin. (2) și (3);*”;

— Art. 61 lit. b): „*Contravențiile prevăzute la art. 60 se sancționează după cum urmează: [...]*

b) *cu amendă de la 2.000 lei la 5.000 lei, contravențiile prevăzute la lit. a)—d) și f).*”

În opinia autorului excepției, aceste dispoziții de lege sunt în neconcordanță cu prevederile constituționale ale art. 44 alin. (1), (2) și (7) privind dreptul de proprietate privată și art. 53 referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, potrivit dispozițiilor de lege criticate, constituie contravenție neluarea de către unități, astfel cum sunt definite la art. 2 din Legea nr. 333/2003, a măsurilor de organizare și funcționare a pazei bunurilor sau valorilor cu orice titlu.

Curtea, într-o speță similară, prin Decizia nr. 1.071 din 14 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 769 din 17 noiembrie 2008, a constatat că prin aceste dispoziții nu se aduce atingere principiului constituțional al garantării proprietății private, prevăzut de art. 44 alin. (1) din Constituție, ci, dimpotrivă, astfel cum prevede art. 1 din Legea nr. 333/2003, paza și protecția sunt activități desfășurate prin forțe și mijloace specifice, în scopul asigurării siguranței obiectivelor, bunurilor și valorilor împotriva oricăror acțiuni ilicite care lezează dreptul de proprietate, existența materială a acestora, precum și a protejării persoanelor împotriva oricăror acte ostile care le pot periclita viața, integritatea fizică sau sănătatea. Așadar, dispozițiile de lege criticate au ca finalitate tocmai protejarea proprietății private a unităților la care face referire Legea nr. 333/2003.

În ceea ce privește invocarea de către autorul excepției a dispozițiilor art. 53 din Constituție, se observă că acestea nu sunt incidente în cauză, deoarece nu se pune problema restrângerii, prin textele de lege criticate, a exercițiului vreunor drepturi sau libertăți constituționale.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1), art. 3 alin. (1) și (3), art. 4, art. 60 lit. a) și art. 61 lit. b) din Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, excepție ridicată de Dima Cheosea în Dosarul nr. 4.422/212/2008 al Judecătoriei Constanța — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 iunie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent-șef,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 897

din 16 iunie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 din Codul civil

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Irina Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 din Codul civil, excepție invocată de Gheorghe Pantazi în Dosarul nr. 2.422/192/2007 al Judecătoriei Bolintin-Vale.

La apelul nominal răspunde partea Niculae Pantazi. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Având cuvântul, partea prezentă solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 17 martie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 2.422/192/2007, **Judecătoria Bolintin-Vale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 480 din Codul civil**, excepție invocată de Gheorghe Pantazi într-o cauză având ca obiect judecarea unei cereri de evacuare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 480 din Codul civil încalcă principiul constituțional al egalității în drepturi, deoarece „conferă proprietarului un drept absolut și discreționar”, situându-l „mai presus de lege”. În acest sens, se arată că „nu se poate solicita evacuarea dintr-un imobil pentru lipsa titlului locativ, atâta timp cât acest imobil reprezintă domiciliul stabil al unei persoane (...)”, iar acționând în acest mod sunt încălcate și dispozițiile constituționale care ocrotesc inviolabilitatea domiciliului. Se mai susține că textul de lege criticat contravine dispozițiilor art. 44 alin. (7) din Legea fundamentală, potrivit căreia proprietarul trebuie să respecte sarcinile care îi revin potrivit legii sau obiceiului.

Judecătoria Bolintin-Vale și-a exprimat opinia în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că textul de lege criticat este constituțional, fiind în deplină concordanță cu dispozițiile art. 16

alin. (1) și (2) și ale art. 44 din Constituție. În ceea ce privește invocarea încălcării art. 27 alin. (1) din Legea fundamentală, apreciază că acest text constituțional nu are incidență în cauză.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției îl reprezintă prevederile art. 480 din Codul civil, potrivit cărora: „*Proprietatea este dreptul ce are cineva de a se bucura și a dispune de un lucru în mod exclusiv și absolut, însă în limitele determinate de lege.*”

Dispozițiile constituționale pretins încălcate sunt cuprinse în art. 16 alin. (1) și (2) referitoare la egalitatea în fața legii și a autorităților publice și la preeminența legii, art. 27 alin. (1) privind inviolabilitatea domiciliului și a reședinței și în art. 44 alin. (7) referitor la obligația proprietarului la respectarea sarcinilor care îi revin potrivit legii sau obiceiului.

Examinând excepția, Curtea constată că prevederile art. 480 din Codul civil nu conțin niciun criteriu discriminator, fiind aplicabile în mod egal tuturor persoanelor aflate în ipoteza instituită prin această normă juridică, astfel încât nu contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1) și (2).

Departate de a conferi proprietarului „un drept absolut și discreționar”, textul de lege criticat condiționează libera exercitare a atributelor dreptului de proprietate de respectarea dispozițiilor legii, inclusiv a Constituției, ca Lege fundamentală, situată, din punctul de vedere al forței juridice, în vârful ierarhiei actelor normative.

Prin urmare, Curtea constată că prevederile art. 480 din Codul civil sunt în deplină concordanță cu exigența impusă de art. 44 alin. (7) din Constituție, ce impune proprietarului obligația respectării tuturor sarcinilor ce îi revin, potrivit legii sau obiceiului.

În ceea ce privește invocarea încălcării dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 27 alin. (1) privind inviolabilitatea domiciliului și a reședinței, prin evacuarea unui chiriaș din spațiul locativ, Curtea constată că acest act procedural poate fi dispus în baza unei hotărâri judecătorești, împrejurare ce este în acord cu dispozițiile alin. (2) lit. a) ale textului constituțional invocat, potrivit căruia: „(2) *De la prevederile alineatului (1) se poate deroga prin lege pentru următoarele situații: a) executarea unui mandat de arestare sau a unei hotărâri judecătorești;*”.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 480 din Codul civil, excepție invocată de Gheorghe Pantazi în Dosarul nr. 2.422/192/2007 al Judecătoriei Bolintin-Vale.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 iunie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Irina Loredana Gulie

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 910

din 23 iunie 2009

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 198/2004
privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de drumuri
de interes național, județean și local**

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 198/2004 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de drumuri de interes național, județean și local, excepție ridicată de Daniel Piturlea în Dosarul nr. 38.228/3/2008 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 28 noiembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 38.228/3/2008, **Tribunalul București — Secția a V-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 198/2004 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de drumuri de interes național, județean și local.** Excepția a fost ridicată într-o acțiune civilă privind anularea unor hotărâri de stabilire a despăgubirilor ca urmare a exproprierii.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prin dispozițiile Legii nr. 198/2004 a fost încălcată procedura-cadru de expropriere care păstra minimele garanții procedurale de protecție a drepturilor persoanei expropriate, astfel încât se impune modificarea acestora în acord cu dispozițiile constituționale.

Tribunalul București — Secția a V-a civilă consideră că prin aplicarea Legii nr. 198/2004 nu sunt încălcate dispozițiile art. 20, 44 și 53 din Constituție, întrucât s-a făcut dovada

existenței unei cauze de utilitate publică ce a determinat exproprierea și au fost stabilite, în mod prealabil, despăgubiri pentru imobilul expropriat, persoana expropriată având posibilitatea să conteste cuantumul acestora, iar contestația să fie supusă controlului judiciar.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că prin Legea nr. 198/2004 s-a stabilit cadrul juridic pentru luarea unor măsuri de pregătire prealabilă a executării lucrărilor de construcție de drumuri de interes național, județean și local, acestea fiind considerate de importanță strategică și de securitate națională. Totodată, apreciază că sunt întrunite condițiile definitorii ale exproprierii, în conformitate cu dispozițiile constituționale invocate, astfel încât criticile de neconstituționalitate ale autorului nu pot fi reținute.

Avocatul Poporului apreciază că prevederile Legii nr. 198/2004 sunt constituționale, de vreme ce cauza de utilitate publică este definită prin lege, iar despăgubirile sunt stabilite în baza unui raport de evaluare și, eventual, suplimentate la cererea proprietarului. Această dublă condiționare a exproprierii asigură caracterul său previzibil și echitabil, conferindu-i trăsături indispensabile securității juridice ce trebuie respectată într-o societate guvernată de principiile justiției și dreptății. Totodată, consideră că dispozițiile constituționale ale art. 20 nu sunt incidente în cauză.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul controlului de constituționalitate îl constituie prevederile Legii nr. 198/2004 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de drumuri de interes național, județean și local, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 31 mai 2004, astfel cum au fost modificate și completate prin Legea nr. 184/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 198/2004 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de autostrăzi și drumuri naționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 740 din 31 octombrie 2008, și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 228/2008 pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 3 din 5 ianuarie 2009.

Autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 44 alin. (1)—(6) referitoare la dreptul de proprietate privată, ale art. 53 relative la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și ale art. 136 alin. (5) privind inviolabilitatea proprietății private, în condițiile legii organice. Totodată, consideră că prevederile actului normativ criticat contravin atât dispozițiilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul la un proces echitabil, cât și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind protecția proprietății.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că Legea nr. 198/2004, astfel cum a fost modificată, stabilește cadrul juridic pentru luarea unor măsuri de pregătire prealabilă a executării lucrărilor de construcție de drumuri de interes național, județean și local prevăzute la art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 198/2004 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de drumuri de interes național, județean și local, excepție ridicată de Daniel Piturlea în Dosarul nr. 38.228/3/2008 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 23 iunie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,

Mihaela Ionescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.411.58.33 și 021.410.47.30, fax 021.410.77.36 și 021.410.47.23
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 432260